

Inventatorul absurdului



Eugen Ionescu, cunoscut în afara țării natale sub numele de Eugène Ionesco, s-a născut la 26 noiembrie 1909 în Slatina și s-a stins din viață la 28 martie 1994 la Paris. Acesta a fost un scriitor de origine română, care însă a atins culmile gloriei pe meleagurile franțuzești. A petrecut primii doi ani din viață în România, urmând ca în anul 1911, să se mute alături de familia sa în Franța, locul în care urma să-și lase amprenta ca fiind unul dintre cei mai mari dramaturgi ai literaturii franceze. Printre operele acestuia se numără piese de teatru precum: „*Cântăreața cheală*”, „*Scaunele*”, „*Omul cu valiza*”, „*Lecția*”, „*Călătorie în lumea morților*”. Eugen Ionescu este amintit în istoria literaturii ca fiind protagonistul teatrului absurdului.

Teatrul absurdului

Teatrul absurdului, apărut la mijlocul secolului al XX-a, cuprindea o serie de lucrări semnate de oameni precum Samuel Beckett, Arthur Adamov, Eugène Ionesco. Teatrul absurdului a fost ceva cu totul nou la momentul apariției sale, totul a devenit tulburător, obiectele, acțiunile, până și personajele. Decorul ascundea extrem de multe simboluri, prin intermediul cărora atmosfera pieselor era de multe ori una sumbră. Lipsa de sens era ceva normal, iar acțiunea era animată de coșmarurile și momentele de spaimă ale personajelor. De multe ori teatrul absurdului a primit critici din pricina abordărilor lipsite de realism și acțiunilor de multe ori

tulburătoare pe care personajele le înfăptuiau. Martin Esslin, în lucrarea sa „*Theatre of the absurd*” din anul 1961, susține că una din sursele de inspirație ale scriitorilor a fost tema lucrării „*Mitul lui Sisif*”, scrisă de Albert Camus.

Acasă departe de casă

Născut român, Eugen Ionescu a copilărit în Franța până la vârsta de 13 ani; întoarcerea în România marchează însă momentul în care lasă în urmă copilăria, sau cum numește chiar el Franța, „paradisul în care a copilărit”. Întoarcerea în țară a fost grea pentru Eugen Ionescu, acesta a mărturisit după zeci de ani într-o discuție cu fiica lui, Marie-France Ionesco, faptul că perioada în țară a fost asemenea unui „exil” pentru el. Scăparea din acest „exil” a venit în 1938, când a reușit să se întoarcă la Paris, sub titulatura de bursier. Totuși în Franța a avut parte de prietenia altor români de valoare, nume precum Mircea Eliade sau Emil Cioran se regăsesc în această categorie.



(Emil Cioran, Eugen Ionescu și Mircea Eliade)

Cântăreața cheală

Una dintre piesele de referință ale lui Eugen Ionescu, „Cântăreața cheală” constituie debutul acestuia în dramaturgie, tot această piesă este și o piatră de temelie a teatrului absurdului, fiind considerată un reper în evoluția teatrului internațional. Este de reținut faptul că piesa nu este împărțită în acte, avem 11 scene care

sunt marcate de ieșirea și intrarea în scenă a personajelor. Piesa se învâрте în jurul familiei Smith, satira este prezentă din incipitul piesei, avem momente în care personajele și obiectele sunt asociate cu șablonul englezesc.

„Seară englezească. Domnul Smith, englez, în fotoliul lui englezesc, încălțat cu papuci englezești, fumează din pipa sa englezească și citește un ziar englezesc lângă un șemineu englezesc în care arde un foc englezesc.”
(Cântăreața cheală, Scena I)

Dialogul din piesă este presărat cu clișee conversaționale, iar în ultima scenă pot spune că totul se afundă în absurd, personajele încep să vorbească aleatoriu, replicile se degradează simțitor, ajungând la momentul în care nimic nu mai poate fi înțeles.

Curiozități

- În 1970 a fost inclus în Academia Franceză.
- De-a lungul vieții obișnuia să declare că anul nașterii sale este 1912, probabil din dorința de asociere cu Ion Luca Caragiale, ar cărui deces a survenit cu nașterea lui Eugen Ionescu.
- Între anii 1964 și 1970, anumite piese scrise de Eugen Ionescu au fost jucate în România, însă ulterior, piesele sale au fost interzise din pricina criticilor pe care scriitorul le-a aruncat în direcția regimului comunist din România.
- Sistemul de învățământ românesc n-a fost pe placul acestuia, având în vedere notele mediocre pe care le-a obținut pe parcursul anilor de școală.
- În anul 2009, cu ocazia centenarului nașterii scriitorului, opera acestuia a fost celebrată în întreaga lume.
- Pe Mihai Eminescu îl vedea ca fiind „unul dintre cei mai mari poeți ai lumii, merit uitării veșnice pentru că a scris într-o limbă fără circulație mondială”.
- Nu mulți știu că pe lângă darul scrisului, acesta avea un talent și o plăcere sufletească în ceea ce privește pictatul, a avut chiar și câteva lucrări expuse în galeriile de artă din Franța.

De ce Eugen Ionescu?

Consider că Eugen Ionescu n-a fost un simplu dramaturg, în ochii mei acesta a fost o mișcare artistică, a avut un aport semnificativ în evoluția teatrului, iar din acest motiv consider că orice om care apreciază arta îl poate aprecia pe Eugen Ionescu. Dacă iubești abstractul, nonconformismul, simbolurile, absurdul, simțind nevoia să vezi ce se întâmplă în spatele unor cuvinte aruncate pe o scenă, Eugen Ionescu este perfect pentru tine.